

Standardy świadczenia pomocy humanitarnej i minimalne wymagania, jakie powinny spełniać ośrodki zbiorowego zakwaterowania.

Przedstawione poniżej wytyczne, stosowane przez pracowników i partnerów [Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji \(IOM\)](#), przygotowane zostały przez Fundację Batorego na potrzeby konkursu dotacyjnego w ramach Funduszu Solidarności z Ukrainą w oparciu o minimalne standardy w kluczowych obszarach pomocy humanitarnej opracowane w 1997 roku przez grupę organizacji pozarządowych niosących pomoc humanitarną oraz Ruch Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy. Standardy te, wywodzące się z zasady prawa do godnego życia, opracowane zostały w celu zapewnienia odpowiedniej jakości świadczenia pomocy i udzielania ochrony potrzebującym z poszanowaniem zasad humanitarnych i zasady odpowiedzialności. Dotyczą czterech kluczowych sektorów pomocy humanitarnej: a) zaopatrzenia w wodę, warunków sanitarnych i promocji higieny; b) bezpieczeństwa żywnościowego i żywienia; c) schronienia i osadnictwa oraz d) zdrowia i są obecnie jednym z głównych punktów odniesienia w dziedzinie pomocy humanitarnej.

Minimalne wymagania, jakie powinny spełniać ośrodki zbiorowego zakwaterowania

Sanitariaty: 1 toaleta na max. 20 osób, 1 prysznic na max. 20 osób, min. 20 litrów wody na osobę dziennie

Powierzchnia użytkowa: Całkowita powierzchnia użytkowa ośrodka powinna zapewniać min. 30 metrów kwadratowych na osobę

Powierzchnia mieszkalna: min. 3,5 metra kwadratowego na osobę.

Podstawowe warunki w ośrodkach zbiorowego zakwaterowania

Infrastruktura obiektów wykorzystywanych jako ośrodki zbiorowego zakwaterowania musi zapewniać poszanowanie praw uchodźców i migrantów oraz ułatwiać świadczenie im usług. Warunki, jakie spełniać powinien ośrodek uzależnione są od rodzaju i wielkości obiektu, potrzeb osób w nim zakwaterowanych oraz usług, jakie może zaoferować. Jednakże w organizacji ośrodka **zaleca się uwzględnienie następujących wytycznych:**

Funkcjonowanie ośrodka: powinno być zorganizowane tak, by zapewnić bezpieczeństwo jego mieszkańcom i pracownikom a jednocześnie nie stwarzać atmosfery przymusu. Mieszkańcy powinni mieć zapewnioną swobodę przemieszczania się, opuszczania ośrodka i przyjmowania gości, zgodnie z zasadami i regulaminem (cisza nocna, zamykanie na noc wejścia do ośrodka, zasady dotyczące odwiedzin osób z zewnątrz).

Rekreacja: Ośrodek powinien posiadać jeden lub więcej obszarów wspólnych, w których mieszkańcy mogą gromadzić się w ciągu dnia na posiłki i/lub wspólne zajęcia rekreacyjne. Jeśli to możliwe, miejsca do spożywania posiłków powinny być oddzielone od innych wspólnych przestrzeni, a jeśli przestrzeń nie jest wystarczająca dla wszystkich mieszkańców, należy wprowadzić system zmianowy spożywania posiłków, korzystania z rekreacji. Pomieszczenia i/lub tereny rekreacyjne na wolnym powietrzu powinny być przygotowane tak, aby zapewnić

dobrze samopoczucie psychiczne mieszkańców i powinny być wyposażone w sprzęt zapewniający komfort (krzesła, fotele, stoły) i rozrywkę (telewizja, gry planszowe, książki itp.).

Obiekt i rozmieszczenie pokoi: powinny zapewniać odpowiednią prywatność i poszanowanie wrażliwości kulturowej i płciowej. Pokoje dla mężczyzn i kobiet powinny być oddzielone, a zarezerwowana przestrzeń powinna być przeznaczona dla rodzin. Pokoje muszą mieć wymiary odpowiednie do ich przeznaczenia i zapewniać odpowiednie warunki życia (np. pomieszczenia mieszkalne i rekreacyjne muszą być zaopatrzone w okna).

Przestrzeń do poradnictwa/wywiadów/konsultacji/działań w zakresie zdrowia psychicznego i wsparcia psychospołecznego: w zależności od usług świadczonych w ośrodku, jedno lub więcej oddzielnych pomieszczeń powinno być przeznaczonych na usługi świadczone przez specjalistyczny personel zapewniony przez organizację prowadzącą ośrodek lub współpracujące z nią podmioty z zewnątrz. Przestrzeń ta powinna być odpowiednio wyposażona, aby ułatwić realizację działań i zagwarantować prywatność podczas indywidualnych spotkań.

Ambulatorium: Jeśli wśród usług świadczonych przez ośrodek znajduje się pomoc medyczna (lekarska lub pielęgniarska), należy przewidzieć specjalne pomieszczenie, które będzie wykorzystywane jako ambulatorium. Pomieszczenie to powinno być zaaranżowane w sposób zapewniający prywatność oraz wykluczyć możliwość podsłuchania przez inne osoby rozmów pomiędzy pacjentami a pracownikami służby zdrowia. Wszystkie dokumenty związane z opieką zdrowotną są poufne i podlegają przepisom o ochronie danych osobowych. Powinny być bezpiecznie przechowywane i nie mogą być nikomu udostępniane bez uprzedniej zgody pacjenta. Pełna dokumentacja medyczna powinna być przekazywana pacjentom na ich żądanie.

Przestrzeń przyjazne dzieciom: Wewnątrz ośrodka i - o ile to możliwe - na zewnątrz należy przewidzieć odpowiednie i bezpieczne przestrzenie wspólne do zajęć, edukacji i zabawy dla dzieci.

Zapewnienie warunków pobytu osobom o szczególnych potrzebach: Zaleca się przygotowanie wydzielonych pomieszczeń dla mieszkańców/ek o szczególnych potrzebach (np. wydzielone miejsce dla kobiet, które właśnie urodziły dziecko lub dla osób wymagających izolacji medycznej). Organizując takie udogodnienia należy kierować się dbałością o godność i wrażliwość tych osób i zadbać o właściwą komunikację z innymi mieszkankami i mieszkańcami aby nie wzbudzić wrażenia/podejrzenia stygmatyzacji czy dyskryminacji.

Warunki sanitarne: Jeśli ośrodki zakwaterowania są tworzone w istniejących budynkach, prace adaptacyjne i remontowe powinny w pierwszej kolejności obejmować poprawę warunków sanitarnych zgodnie z minimalnymi standardami wymienionymi powyżej. W szczególności ważne jest zapewnienie dostępu do wody.

Przechowywanie produktów i wyposażenia: Zamknięta przestrzeń powinna być wykorzystywana do przechowywania dodatkowych mebli, zestawów higienicznych, środków czystości i innych materiałów eksploatacyjnych lub produktów zaopatrzenia. Utrzymywanie

zapasów podstawowych produktów umożliwiają placówce stawienie czoła sytuacjom kryzysowym lub dużemu napływowi uchodźczyń i uchodźców.

Pomieszczenia dla personelu: W ośrodku powinny być wydzielone oddzielne pomieszczenia do pracy dla personelu z możliwością zamykania drzwi i szafek do przechowywania poufnych dokumentów i cennych przedmiotów.

Ośrodki zakwaterowania w hotelach, pensjonatach, domach wielorodzinnych: Hotele, pensjonaty i kwatery prywatne powinny oferować nie tylko miejsca do spania, toalety i prysznice, ale także wspólne przestrzenie do spożywania posiłków lub prowadzenia działalności społecznej, w tym place zabaw dla dzieci. Zalecany jest również dostęp do Internetu lub telefonów stacjonarnych. O ile to możliwe, beneficjenci powinni być zaangażowani w utrzymanie obiektu i należy ustalić harmonogram sprzątan.

Obiekty te powinny spełniać minimalne standardy ochrony, a personel pracujący w ośrodku powinien zapoznać się z w/w zasadami i standardami świadczenia pomocy obowiązującymi pracowników i partnerów IOM oraz przestrzegać przepisów i zasad: ochrony danych, poufności, poszanowania prywatności mieszkanek/ców oraz **zapobiegania wykorzystywaniu seksualnemu i nadużyciom**. Beneficjenci powinni być w pełni poinformowani o warunkach tymczasowej pomocy i wyrazić na nią świadomą zgodę.

Źródła:

<https://migrantcentres.iom.int/en/toolkit/management-migrant-centres/standards-assistance-and-minimum-requirements>

<https://migrantcentres.iom.int/en/toolkit/hotels-guest-houses-and-private-accommodation>